

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/294/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314213061
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314213061.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Andrejom Lukáčom v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, P.O.BOX 41, 810 11 Bratislava, proti odporcovi T. T., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX/XX, XXX XX T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava - Staré mesto, zast. JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, v konaní o zaplatenie 927,85 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Súd odporcyni náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Navrhovateľ je povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 118,98 eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

V pôvodnom konaní vedenom súdom pod sp.zn. XXC/XXX/XXXX sa navrhovateľ návrhom podaným na súde dňa 11.4.2014 voči odporcyni domáhal zaplatenia sumy 977,85 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,065 % denne a s úrokom z omeškania vo výške 2,525 % ročne z jednotlivých dlžných súm a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 5.10.2010 uzavrel navrhovateľ ako veriteľ s odporcom ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300031854 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 1500,- eur. Poskytnutý úver spolu s dohodnutým úrokom sa odporca zaviazal splatiť v 36-mesačných splátkach vo výške 85,15 eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Na základe žiadosti odporcu si s ním navrhovateľ dohodol odklad splátok č. 5,6,7 a tieto sa zaviazal odporca zaplatiť ako splátky č. 37,38,39. Odporca sa dostal do omeškania so splatením splátok už pri splátke č. 4 a do uplatnenia práva navrhovateľa podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka zaplatila sumu 2.087,55 eur. Odporca bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako tri mesiace, preto navrhovateľ uplatnil právo na zosplatenie úveru, ktoré bolo odporcovi doručené dňa 4.2.2013 a dňa 3.3.2013 došlo v súlade s ustanovením § 53 odsek 8 Občianskeho zákonníka k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok, kedy bol odporca povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Navrhovateľ sa okrem istiny domáhal zaplatenia aj zmluvnej pokuty podľa článku 14 ods. 14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne a v súlade s § 517 odsek 2 občianskeho zákonníka si popri nároku na zmluvné pokuty uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 2,525 % ročne tak, aby táto výška neprevyšovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca doložil súdu oznámenie o zosplatení úveru z 9.1.2013, žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvu o revolvingovom

úvere z 5.10.2010, Zmluvné dojednania k zmluve o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru, doručky, výpis z karty klienta a výpis z obchodného registra žalobcu.

Oznámením doručeným súdu dňa 26.9.2014 do tohto konania vstúpilo občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV na podporu odporcu.

Podaním doručeným súdu dňa 24.7.2014 navrhovateľ zobral svoj návrh späť v časti o zaplatenie sumy 50,37 eur, a preto súd právoplatne uznesením zo dňa 28.8.2014 č.k. XXC/XXX/XXXX-33 konanie ohľadom sumy 50,37 eur zastavil a návrh navrhovateľa ohľadom zvyšku nároku vylúčil na samostatné konanie.

Predmetom tohto konania po čiastočnom zastavení je tak zaplatenie sumy 927,85 eur spolu s vyčíslenou zmluvnou pokutou vo výške 199,10 eur, vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 141 eur a úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 927,85 eur od 19.7.2014 do zaplatenia titulom nesplnenia povinností odporcom zo zmluvy o revolvingovom úvere.

Na pojednávanie nariadené na deň 24.3.2015 sa účastníci ani právny zástupca navrhovateľa, vedľajší účastník a jeho právny zástupca nedostavili, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené. Navrhovateľ svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 23.3.2015 a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Odporca, ani vedľajší účastník a jeho právny zástupca svoju neúčasť neospravedlnili, ani nepožiadali o odročenie pojednávania v ich neprítomnosti. Preto v zmysle ustanovenia § 101 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku vec bola prejednaná bez prítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu navrhovateľa, vedľajšieho účastníka a jeho právneho zástupcu s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom súdneho spisu pod sp. zn. 18C/199/2014, a to predovšetkým s návrhom na začatie konania, oznámením o zosplatnení, žiadosťou o poskytnutie revolvingovom úvere, zmluvnými dojednaniaми o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru, výpisom z karty dlžníka, výpisom z obchodného registra navrhovateľa, výzvou súdu na navrhovateľa, vyjadrením navrhovateľa, vyjadrením vedľajšieho účastníka a zistil tento skutkový stav.

Zo žiadosti o poskytnutie revolvingovom úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 8300031854 zo dňa 5.10.2010, z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 5.10.2010 a z výpisu karty odporcu vyplýva, že navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcovi úver vo výške 1500,- eur.

Reálne však navrhovateľ poskytol odporcovi sumu vo výške 1.277,05 eur, pretože si hneď na začiatku započítal odmenu - odplatu za poskytnuté služby, a to za možnosť odkladu splátok vo výške 222,95 eur (bod 8.1. zmluvy). Uvedený úver sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľovi v 36-mesačných splátkach vo výške 85,15 eur. Celkovo mal odporca zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.065,40 eur (36 splátok x 85,15 eur). Odporca doteraz reálne vrátil navrhovateľovi sumu 2.087,55 eur, pričom táto suma vyplýva z karty klienta predloženej navrhovateľom, a následne i po začatí konania, pričom spolu už navrhovateľovi vrátil sumu 2.764,80 eur, čo vyplýva z oznámenia navrhovateľa zo dňa 7.8.2014.

Z oznámenia o zosplatnení tohto úveru zo dňa 9.1.2013 vyplýva, že odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátok 24,25,26, a následne z tohto dôvodu navrhovateľ v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásil okamžitú splatnosť úveru a účinnosťou dňa 3.3.2013.

Súčasťou zmluvy sú aj zmluvné dojednania, ktoré sú napísané malým drobným písmom na formulárovom tlačive, nie sú podpísané oboma účastníkmi a odkazuje na nich zmluva v bodoch 8.5. a 13. Samotná zmluva je podpísaná odporcom.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v tomto prípade poskytol navrhovateľ ako veriteľ odporcovi úver vo výške 1500,- eur (reálne len sumu 1277,05 eur, lebo sumu 222,95 eur si započítal ako odplatu za služby), táto skutočnosť je zrejmá z karty klienta ako i samotnej zmluvy, so splatnosťou formou 36-och mesačných splátok a celková zmluvná odplata, ktorú sa odporca zaviazal zaplatiť, t.j. úver + dohodnuté úroky ako odplata za úver je vo výške 3.065,40 eur, pri predpokladanej RPMN za úver 65,57 %, ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,00 % a priemernej RPMN za úver 47,39 %.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 24.7.2014 poukazoval na to, že odplata za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy a jej výška bola v čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom výslovne upravená v ustanovení § 53 odsek 6 Občianskeho zákonníka. Ku uplatnenej zmluvnej pokute uviedol, že si ju uplatňuje podľa článku 14.1. vo výške 0,065 % denne z dlžnej sumy. Uviedol, že na to, aby bola pokuta platne dojednaná, sa vyžaduje písomná forma takého ustanovenia. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka je požiadavka na písomnú formu zachovaná, ak je listina obsahujúca právny úkon podpísaná konajúcou osobou, pričom zákon nevyžaduje, aby jednotlivé strany tvoriace listinu o právnom úkone bola samostatne podpísované. Ďalej si uplatnil úrok z omeškania vo výške 2,525 % tak, aby úrok z omeškania spolu so zmluvnou pokutou nepresiahol výšku 26,25 % ročne v zmysle ustanovenia § 3a odsek 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 22.1.2015 žiadal návrh zamietnuť. Vzniesol námietku premlčania každej splátky, ktorej splatnosť nastala viac ako 3 roky pred podaním návrhu, pretože je irelevantné, že navrhovateľ zosplatnil úver neskôr. Vo vzťahu k zmluvným dojednaniám poukazoval na nedostatok zákonom predpísanej písomnej formy. Ďalej uviedol, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s ust. § 9 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto navrhovateľovi vzniklo iba právo na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.277,05 eur, pričom tento vrátil navrhovateľovi až sumu 2.087,55 eur.

Podľa ustanovenia § 497 odsek 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ustanovenia § 502 odsek 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

Podľa ustanovenia § 9 odsek 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky

predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa ustanovenia § 11 odsek 1 písmeno a) zákona o spotrebiteľských úveroch, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa ustanovenia § 1 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je spotrebiteľský spor - poskytnutie peňažného úveru, kde súd z úradnej povinnosti musí použiť normy spotrebiteľského práva, ako aj ostatné právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a to bez ohľadu na to, či sa jedná napríklad o tzv. absolútny obchod a podobne. Normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a iným normám. Súd má ex offio podľa slovenského a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa zabezpečiť jeho ochranu aj v rámci súdneho konania. Toto je aj v súlade s judikatúrou EÚ a aj súdov Slovenskej republiky (pozri napríklad uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013.

Súd žalobu zamietol, a to z dôvodu, že dohodu o reálnej odplate za poskytnutý úver v takejto výške ako je to uvedené v tomto prípade, kde ročná úroková sadzba úveru je 70,00 % RPMN za úver je 65,57 % a priemerná RPMN za úver 47,39 % je absolútne neplatnou dohodou, a to podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a v súlade s § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka sa takto absolútne neplatne dojednaným právam neposkytuje právna ochrana, pretože by to bolo v rozpore so zákonom.

Takáto výška ročnej úrokovej sadzby viacnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytnuté bankami v čase uzatvorenia zmluvy, a preto je neplatná aj podľa ustanovenia § 53 odsek 6 Občianskeho zákonníka. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Z tohto dôvodu je takáto dohoda o odplate za úver neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Vzhľadom na judikát Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011 ide o absolútnu neplatnosť dohody o úrokoch, tieto sú neplatné v celom rozsahu a nie je možné ich teda modifikovať.

Dobrymi mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Nepriemerane dohodnuté úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Podľa ustanovenia § 451 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodhodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako je majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. V konaní bolo preukázané, že odporca ku dňu podania žaloby vrátil navrhovateľovi sumu 2.087,55 eur, čo vyplýva z navrhovateľom predloženej karty klienta, pričom reálne navrhovateľ poskytol odporcovi len sumu 1.277,05 eur (1500 úver - 222,95 eur započítaná odplata za poskytnuté služby pri uzavretí zmluvy). Navyše odporca uhradil navrhovateľovi sumu aj po podaní návrhu, pričom spolu mu už vrátil sumu 2.764,80 eur, čo vyplýva z navrhovateľom doručeného oznámenia zo dňa 7.8.2014 doručeného súdu dňa 3.2.2015. Z toho je zrejmé, že odporca zaplatil navrhovateľovi viac ako jej tento reálne poskytol, a preto na strane odporcu nedošlo ani k vzniku bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu súd nemohol priznať žiadnu sumu navrhovateľovi ani z tohto titulu.

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver. V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena neprimerane vysokú odmenu, a preto je takáto dohoda o tejto odmene absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Ustanovenie § 39 OZ je možné použiť v akomkoľvek právnom spore, ak sú na to splnené zákonom predpísané podmienky.

Z tohto dôvodu takéto dojednanie v zmluve o revolvingovom úvere a v zmluvných dojednaniach považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období za obdobný úver. V danom prípade sa nejedná o primeranú výšku odplaty (odmeny) za poskytnutie peňažnej istiny dlžníkovi a nejde o zhodnotenie, ktoré je obvyklé. Za neprimeranú, a preto odporujúcu dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania úveru, určenú najmä s prihliadnutím najvyšším úrokovým sadzbám, ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedené právny názor je v zhode aj s právnym názorom už vyjadreným napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011.

Súd ešte poukazuje na to, že celá zmluva o revolvingovom úvere ako aj zmluvné dojednania sú na predpísaných žalobcom pripravených formulároch - tlačivách, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, sú vopred pripravené, s drobnými písmenami a po dopísaní údajov, resp. konkrétnych čísiel sa podpisujú bez možnosti zmeny zmluvných dojednaní zo strany spotrebiteľa. Zmluvné dojednania s drobnými písmenkami pritom ani nie sú podpísané účastníkmi, hoci napríklad na dojednanie o zmluvnej pokute sa vyžaduje písomná forma a dohoda oboch strán.

Je nemysliteľné, aby navrhovateľ reálne poskytol ako v tomto prípade odporcovi sumu 1.277,05 eur, avšak dojednal si celkovo vrátiť sumu vo výške 3.065,40 eur, pričom v zmluve udáva úver vo výške 1.500,- eur, no z tejto sumy si hneď započítal pri uzatvorení zmluvy, resp. pri poskytnutí úveru odplatu za službu vo výške 222,95 eur. Odporca ako dlžník pritom podľa zmluvy mal zaplatiť spolu sumu 3.065,40 eur a v prípade porušenia aj sankcie (zmluvné pokuty, úroky z omeškania) už z tejto celkovej sumy, resp. z jej neuhradenej časti, hoci mu bola reálne poskytnutá pri uzatváraní zmluvy len suma 1.277,05 eur a to bez akéhokoľvek podnikateľského rizika a protihodnoty zo strany navrhovateľa ako veriteľa. Súd teda uzatvára, že považuje túto zmluvu v časti o dojednani o zmluvnej odmene a v nadväznosti na to aj v časti o RPMN za absolútne neplatnú, a teda v zmluve nie je riadne uvedené RPMN, ako aj ďalšie podstatné náležitosti, a preto sa považuje, že navrhovateľ má nárok len na vrátenie reálne poskytnutej istiny bez poplatkov, úrokov a sankcií, a to z titulu bezdôvodného obohatenia. Keďže však odporca zaplatil navrhovateľovi viac ako mu tento reálne poskytol, súd návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách tohto konania ako i konania vedeného pod sp.zn. 18C/199/2014 súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca bol v tomto konaní úspešný v celom rozsahu, preto má právo na náhradu trov konania potrebných na účelné bránenie svojho práva. Odporcovi preukázateľne trovy konania nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

O trovách vedľajšieho účastníka súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 odsek 1 O.s.p. Odporca, na podporu ktorého v tomto konaní vedľajší účastník vystupoval, bol v celom rozsahu úspešný. Keďže

úspech vedľajšieho účastníka v konaní a jeho právo na náhradu trov konania sa odvíja od úspechu odporcu, preto má vedľajší účastník právo na náhradu trov konania za poskytnutie právnej služby advokátom. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajú z dvoch úkonov právnej služby (1. Príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 21.1.2015) v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) z tarifnej hodnoty veci 927,85 eur, z ktorej základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 51,45 eur podľa ustanovenia § 10 odsek 1 vyhlášky, paušálnej náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ustanovenia § 16 odsek 3 vyhlášky za 2 úkony právnej služby. Spolu na odmene a režijnom paušále predstavujú trovy právneho zastúpenia sumu 118,98 eur (2x51,45eur + 2x8,04 eur RP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.